

Brüsszel: messze még a magyar konszolidáció

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÜDVÖZLI A GAZDASÁG HELYZETÉNEK JAVULÁSÁT

Magyarországnak valószínűleg további pénzügyi konszolidációs erőfeszítést kell tennie, hogy a kívánatos ütemben folytatódjon az eladósodottság csökkentése, és elkerülhető legyen a túlzottdeficit-eljárás ismételt megindítása – állapította meg az Európai Bizottság (EB). A jobb növekedési adatok az adósságráta további csökkenését vetítik előre – reagált a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) az EB jelentésére.

Írta: Kiss Kornélia

AZ EB MUNKATÁRSAI JÚNIUS 24. ÉS 27. KÖZÖTT MAGYARORSZÁGON TÁJÉKOZÓDTAK A GAZDASÁGPOLITIKAI FEJLEMÉNYEKRŐL. Az ilyen megfigyelés alá azokat a tagországokat vonják az EU-ban, amelyek korábban – így Magyarország 2008 és 2010 között – uniós pénzügyi támogatásban részesültek. A magyar támogatási program 2010 novemberi lejárta óta ez volt az ötödik ilyen magyarországi helyszíni tájékoztató. A brüsszeli szakértők kiemelik annak fontosságát, hogy a pénzügyi konszolidáció legyen „növekedésbarát”.

Az uniós megbízottak üdvözölték a magyar makrogazdasági helyzetnek az utóbbi időben tapasztalt javulását, és nyugtázták, hogy az elmúlt fél évben mind az export, mind a hazai kereslet erősödött. Megállapították: miközben az autógyártásban keletkezett új kapacitások növelik az exportot és az ipari termelést, a gazdasági válságból való kilábalást nagymértékben elősegítik ösztönző intézkedések is. Ilyenre példaként említették a központi bank növekedésfinanszírozó projektjét, a szabályozott rezsiköltségek csökkentését, a közmunkaprogramot, az uniós alapok megnövekedett felhasználását.

Mindezek ugyanakkor – vélik Brüsszelben – óvatosságra intenek, mert 2015-ben, ezeknek az ösztönző hatásoknak a csökkenése nyomán valamelyest lassulhat a gazdasági növekedés.

Az EB szerint annak köszönhetően, hogy a folyó fizetési és a tőkemérleg egyenlege folyamatosan pozitív szaldót mutat, csökken a külső eladósodottság, és az adósság finanszírozása olajozottan biztosítható a rekordalacsony hozamú állampapírok iránti erős keresletből. Ugyanakkor még mindig magas az államadósság és a külföldi eladósodottság szintje, és ez – az alacsony növekedési potenciállal együtt – jelentős sérülékenységet okoz.

Az uniós szakértők szerint a 2014-2015-ös magyar kormányzati deficitcélok teljesíthetők. Ám felhívják a figyelmet arra, hogy bár a deficitet a 3 százalékos küszöb alatt tartják, a közzféra eladósodottsága még nem került egyértelműen süllyedő pályára. Az EB idén tavaszi gazdasági előrejelzése értelmében Magyarországon fennáll annak a kockázata, hogy nem sikerül teljesíteni a stabilitási és növekedési paktum előírásait.

Magyarországnak – hangsúlyozzák a brüsszeli szakértők – erősítenie kell a középtávú növekedési kilátásokat a szerkezeti reformok ösztönzésével, a brüsszeli bizottság idei országspecifikus ajánlásaival összhangban (Vidék Magazin, 2014. júniusi lapszám). Ennek keretében „szilárd és kiegyensúlyozottabb társasági adórendszerre” van szükség, ide értve egyebek között a torzító hatású szektorális adók kivezetését, valamint – a foglalkoztatás ösztönzése

érdekében – az alacsony jövedelműek adójának csökkentését.

A gazdasági szereplők számára a „normális hitelezés helyreállítását”, a bankok működési környezetének javítását, a bankokra nehezedő adóterhek enyhítését szintén követelményként fogalmazta meg az Európai Bizottság a fenntartható növekedés biztosítása érdekében. Az uniós küldöttség nyugtázta a kormány azon erőfeszítését, hogy megoldja a devizahiteles jelzálogszerződések ügyét, ugyanakkor ragaszkodik ahhoz, hogy ezt a célt „konzultatív megközelítéssel” és az érintettek közötti „megfelelő tehermegosztással” kell megpróbálni elérni. Végezetül a brüsszeli szakértők arra szólították fel Magyarországot, hogy javítsa az üzleti légkört, stabilizálja a szabályozási kereteket, valamint segítse elő a piaci versenyt, különösen a szolgáltatási szektorban meglévő akadályok lebontásával.

A jobb növekedési adatok az adósságráta további csökkenését vetítik előre – közölte a Nemzetgazdasági Minisztérium, reagálva az EB jelentésére, amelyben azt írták: Magyarországnak valószínűleg további pénzügyi konszolidációs erőfeszítést kell tennie azért, hogy a kívánatos ütemben folytatódjon az eladósodottság csökkentése, és ezáltal elkerülhető legyen a túlzottdeficit-eljárás ismételt megindítása jövő tavasszal. Az NGM kiemelte: az adósságszámra évközben

Fotó: Koszticsák Szilárd

Magyarország világosan elmondta, hogy a közteherviselést átalakította, másfajta rendszer van, ebben szempont a különadók működtetése. Ezt Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter fejtette ki, hozzátéve: a közfoglalkoztatás továbbviteléhez a magyar kormány ragaszkodni fog, nem segílyt, hanem munkalehetőséget kíván adni az embereknek. A magyar kormány ragaszkodik azokhoz a lépésekhez, amelyek az elmúlt évben eredményre vezettek – mondta Varga Mihály és megerősítette, nem számít arra, hogy az EB túlzottdeficit-eljárást indítana az ország ellen. Londoni pénzügyi elemzők szerint ugyanakkor kedvező költségvetési hatásai lehetnek annak, hogy az EB felvetette a túlzottdeficit-eljárás újbóli elkezdését Magyarországgal szemben. A Bank of America-Merrill Lynch bankcsoport londoni elemzőrészlegének (BofA Merrill Lynch Global Research) értékelése szerint a bizottsági felvetés „nem néz ki jól, de valójában pozitív”. A ház szerint ugyanis a túlzottdeficit-eljárás fenyegetése a legerősebb ösztönző a magyar költségvetés rendben tartására.

számtalan tényező hat, emiatt gyorsan és folyamatosan változik, ezért csak az év végi számnak van jelentősége. 2014 végén az adósságráta – a költségvetési hiány 3 százaléka alatt tartásával és a 3 százalékos gazdasági növekedéssel – továbbra is csökkenő pályán marad. Így a 2014. évi tényszámok tükrében a bizottság is kénytelen lesz elismerni Magyarország adósságcsökkentő erőfeszítéseit.

A magyar álláspont szerint az államadósság drámai növekedése 2010-ben megállt, 85 százalékról 2013 végére sike-

rült 79 százalékra leszorítani a mértékét. Miközben az unió legtöbb tagországa növelte az adósságállományát, Magyarország a válság ellenére visszafordította a folyamatot. Mindezt úgy tudta elérni, hogy közben az állami vagyont is gyarapította. Az NGM szerint a brüsszeli prognózist módszertani bizonytalankodás övezi, feltételezésük nem tényszámokon, hanem a saját előrejelzésükön alapul, ezért Magyarország folyamatosan egyeztet a bizottsággal. A jelentés nem veszi figyelembe, hogy a magyar gazdasági nö-

vekedés idén, a korábban várt 2 százaléka helyett minden valószínűséggel 3 százaléka környékén lesz. Az idei első féléves, legfrissebb adatok mindezt teljes mértékben alátámasztják – állítja az NGM.

A gazdasági tárca úgy látja: a konjunkturális folyamatok erősödéséből adódóan a 2015. évi növekedés is kedvezőbb lehet az EB által várttól. Az elemzők által használt klasszikus hüvelykujj szabály alapján 1 százalékponttal magasabb növekedés önmagában 0,7-0,8 százalékponttal javítja az adósságrátát.

A vártnál gyorsabb lesz a növekedés idén Kelet-Közép-Európában – állapította meg a bécsi WIIW gazdaságkutató intézet. A WIIW szerint a márciusi előrejelzésekhez képest a régió gazdasági helyzete sokkal jobban alakul, csaknem 0,6 százalékponttal nagyobb növekedés várható Romániában, Lengyelországban, Csehországban, Szlovéniában és Magyarországon. A javulásnak több oka van. Romániában például az uniós támogatási forrásokat hatékonyabban használták fel, és ez ösztönözte a magánberuházásokat is. Bulgáriában, Csehországban és Lengyelországban pedig stabilizálódott a fogyasztás. Magyarország a tavaszi prognózis szerint 1,4, a friss adatok alapján azonban 2,6 százalékos gazdasági növekedéssel számolhat. Az előrejelzés szerint Romániában 3,2 százalékos növekedés várható a korábbi 2,4 százaléka helyett. Richter Sándor, a WIIW közgazdásza szerint azonban a magyar adatokat bizonyos óvatossággal kell kezelni, mert Orbán Viktor kormánya a 2014. áprilisi választások előtt jelentősen megnövelte az állami kiadásokat, ami felfújta a számokat.

Fotó: Róth Ehrmann